

Türk Din Müsikîsi'nde Hz. Peygamber Konulu Eserler Listesi

Cenâb-ı Allah Kur'ân-ı Kerîm'inde yerine göre çirkin sestem bahsetmiş (Lokman, 19), Hz. Dâvûd'a bir mucize olarak verdiği çok güzel sesi ifade etmiş (Sebe, 10), kendisinin haram kılmadığı zînetleri kimin haram kılabilceğini sormuş (Araf, 32) ve en önemlisi de "elest bezmi"nde "Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" (Araf, 172) diye sorarak insanoğluna ahenkli, lâhûtî ve tatlı sesle hitap etmiştir. Hakikatte müzisyenlerin ürettikleri besteler ve ortaya koydukları yeni sesler, ancak Rabbimizin bu hitabında işittikleri güzelliği arama ve yakalâma çabasından ibarettir. Müminler için "üsve-i hasene" (en güzel örnek) olan Hz. Muhammed (SAV) ise "Kur'ânı güzel seslerinizle süsleyiniz; Cenâb-ı Hak güzel sesle cehren ve teğanni ile Kur'ân okuyan bir peygambere kulak verdiği gibi hiçbir şeye kulak vermemiştir" buyurmaktadır. (Buhari, Kitâbü't-tevhid, VIII, 214).

Türk Din Müsikîsi'nde Hz. Peygamber Konulu Formlar: Türkler'in İslamiyeti kabulü ve özellikle dînî ritüellere olan hürmet ve sevgileri, müsikîlerine de yansiyacak ve Türk Din Müsikîsi adıyla asırlar sonra incelenmeye başlanacak olan büyük bir ilmi sahaya dönüşecektir. Günümüzde hicrî aylar, dînî günler ve geceler çerçevesinde ortaya konulan birçok form vardır. Bilhassa Türkler'in Hz. Peygamber'e (SAV) olan muhabbetleri, bu müsikî içerisinde O'nunla ilgili birçok formun ortaya çıkmasına vesile olmuştur. Bu formlar "mevlid", salâ-salât, miraciye, Muhammediye, tevşih, naat, ilâhi, kaside, şuşl, durak ve hemen bütün tarikat âyinlerinde başta okunan salât-ı kemâliyelerdir. Amacımız bu formlarda yapılmış olan besteleri listeler hâlinde ortaya koymaktır:

Prof. Dr. Ahmet Hakkı Turabi*

Sultan Ahmet Camiinde Yapılan Mevlid
Alayının Temsili Gravürü

16. Scheykhe.
17. Zulufly-Baltadys.
18. Scherbathe, Confutarea &c.
19. Siege portaly.
20. Musadefy-Baschy.

Salâtlar:

Eserin ilk dizesi	Bestekâr	Söz Yazarı	Makam	Usûl	Form
Allâhümme salli alâ seyyidina Muhammed	Ali Kemal Belviranlı	-	Acem Aşiran	Türk Aksağı	Salât
Salli alâ Muhammed Allahü Ekber	-	-	Acem Aşiran	Serbest	Salât
Leysel iydi ü li-men lebisel cedid	Hatib-Zakiri Hasan Ef.	-	Bayatî	Durak Evferi	Salât
Sallû aleyhi ve sellimu teslima	-	-	Beste Isfahan	Ağır Düyek	Salât
Essalâtü vesselamü aleyke ya Seyyidina	Hatib-Zakiri Hasan Ef.	-	Dilkeşhâveran	Durak Evferi	Salât
Salli alâ Muhammed Allah ü Ekber	-	-	Eviç	Serbest	Salât
Allâhümme salli alâ seyyidina Muhammed	Ali Kemal Belviranlı	-	Hicâz	Türk Aksağı	Salât
Ya Resûlallah ya habiballah ya şefiallah	Doğan Ergin	-	Hicâz	Sofyan	Salâvat
Allâhümme salli alâ seyyidina Muhammed	Ali Kemal Belviranlı	-	Hüseynî	Türk Aksağı	Salât
Allâhümme salli ve sellim ve barik	(Kadiri Salâvati)	-	Hüseynî	Serbest	Salât
Essalâtü vesselam ü aleyke ya Resûlallah	-	-	Hüseynî	Serbest	Salâvat
La ilahe illallah vahdehu la şerike leh	Hatib-Zakiri Hasan Ef.	-	Hüseynî	Durak Evferi	Salât
Salli alâ Muhammed	-	-	Hüseynî	Sofyan	Salât
Allâhümme salli alâ seyyidina Muhammed	Ali Kemal Belviranlı	-	Hüzzam	Türk Aksağı	Salât
Ya Resulallah ya Habiballah	Doğan Ergin	-	Mahur	Sofyan	Salâvat
Es-salâh accilu bissalât	-	-	Maye	Serbest	Salâ
Ya Latifu Ya Kafi	-	-	Maye	Serbest	Salât
Salli alâ Muhammed	-	-	Nevâ	-	Salât
Allâhümme salli alâ seyyidina Muhammed	Ahmet Hatipoğlu	-	Nihavend	Serbest	Salât
Ya Resulallah ya Habiballah	Doğan Ergin	-	Nihavend	Sofyan	Salâvat
Allâhümme salli alâ seyyidina Muhammed	Ali Kemal Belviranlı	-	Rast	Türk Aksağı	Salât
Essalâtü vesselamü aleyke ya Resulallah	-	-	Rast	Devr-i Kebir	Salât
Allâhümme salli alâ seyyidina Muhammed	Ali Kemal Belviranlı	-	Saba	Türk Aksağı	Salât
Essalâtü vesselam ü aleyke ya Resulallah	-	-	Sazkar	14/4' lük	Salât
Essalâtü vesselam ü aleyke ya Resulallah	-	-	Segâh	Sofyan	Salâvat
Ya Resulallah ya Habiballah	-	-	Segâh	Sofyan	Salâvat
Allâhümme salli alâ Muhammed	-	-	Uşşak	Serbest	Salâvat
Allâhümme salli alâ seyyidina ve Nebiyyina	-	-	Uşşak	Serbest	Salâvat
Allâhümme salli alâ seyyidina Muhammed	Ali Kemal Belviranlı	-	Uşşak	Türk Aksağı	Salât
Allâhümme salli alel-Mustafa	-	-	Uşşak	Sofyan	Salât
Allâhümme salli ve sellim ve barik	-	-	Uşşak	Serbest	Salât
Salli ya Rabb-i alâ cediti'l Hüseyin	-	-	Uşşak	Sofyan	Salâvat
Salli ya Rabb alâ eşref-i nur-i cemil	-	-	Uşşak	Serbest	Salâvat

İlâhiler:

Eserin İlk Dizesi	Bestekar	Söz Yazarı	Makam	Usul	Form
Kudumun rahmet-i zevk u safadır ya Resulallah	Hafız Post	A.Mahmud Hüdai	Acem	Evsat	İlahi
Hazret-i Hakk'ın Habibi sevgili bir tanesi	-	Hasan Sezai	Acem Aşiran	Düyek	İlahi
Çün doğup tutdu cihan yüzünü hüsnün güneşi	-	Ömer Ruşeni D.	Arazbar	Düyek	İlahi
Çün doğup tutdu cihan yüzünü hüsnün güneşi	-	Ömer Ruşeni D.	Arazbar	Düyek	İlahi
Gubar-ı payine almam cihanı ya Resulallah	Rifat Bey	-	Bayati	Düyek	İlahi
Ey risalet tahtının şahı cihan peygamberi	Doğan Ergin	-	Bayatiaraban	Devr-i Hindi	İlahi
Çün doğup tutdu cihan yüzünü hüsnün güneşi	Ali Rıza Efendi	Ömer Ruşeni D.	Buselik	Sofyan	İlahi
Ey benim devletli sultanım Muhammed Mustafa	Aslan Hepgür	Mücteba	Buselik	Sofyan	İlahi
Çün doğup tutdu cihan yüzünü hüsnün güneşi	Ali Rıza Şengel (Eyyubi)	Ömer Ruşeni D.	Çargâh	Ağır Düyek	İlahi
Çün doğup tutdu cihan yüzünü hüsnün güneşi	İsmail Hakkı Bey	Ömer Ruşeni D.	Çargâh	Sofyan	İlahi
Hazret-i Hakk'ın habibi sevgili bir tanesi	Ali Rıza Şengel (Eyyubi)	Hasan Sezai	Eviç	Evsat	İlahi
Gönül hun oldu şevkinden boyandım ya Resulallah	Mustafa Tüzün	A. Keçeoğlu	Ferahnak	Düyek	İlahi
Alemler nura gark oldu Muhammed doğduğu gece	Necip Gülses	Yunus Emre	Hicâz	Sofyan	İlahi
Ey Nebiy-yi ahir-zaman	Uğur İnan	Safer Dal	Hicâz	Düyek	İlahi
Hak yarattı alemi aşkına Muhammed'in	Turhan Toper	Yunus Emre	Hicâz	Sofyan	İlahi
Nurun sebab-i hilkat-i ekvandır	Dursun Çakmak	Nuri Gençosman	Hicâz	Sofyan	İlahi
Alemleri nur eyledi didar-ı Muhammed	Halil Çay	İsmail Hakkı	Hicâzkâr	Sofyan	İlahi
Alemler nura gark oldu Muhammed doğduğu gece	-	Yunus Emre	Hüseyini	Sofyan	İlahi
Alemler nura gark oldu Muhammed doğduğu gece	-	Yunus Emre	Hüseyini	Sofyan	İlahi
Ey enbiyalâr serveri ey evliyalâr Muhammed Sıddık	Muhammed Sıddık	Yunus Emre	Hüseyini	Semai (Ağır)	İlahi
Ey risalet tahtının hürşid ü mah-ı enveri	-	Gazali	Hüseyini	Sofyan	İlahi
Merhaba ya şemsidduha	Muhammed Sıddık	Yunus Emre	Hüseyini	Semai Ağır	İlahi
Şah-ı iklim-i risalet doğduğu aydır Rif'at Bey gelen	Rif'at Bey	Ulvi	Hüseyini	Devr-i Hindi	İlahi
Ya Rabbi şükür doğdu Muhammed	-	-	Hüseyini	Düyek	İlahi
Alemler nura gark oldu Muhammed doğduğu gece	-	Yunus Emre	Hüzzam	Sofyan	İlahi
Alemlere rahmet olarak geldin	Ünal Ensari	Ünal Ensari	Hüzzam	Sofyan	İlahi
Doğdu ol Sadr-ı Risalet bastı ferş üzre kadem	Abdülkadir Töre	Niyazi-i Misri	Hüzzam	Devr-i Hindi	İlahi
Ey benim devletli sultanım Muhammed Mustafa	Hüseyin Sebilci	Mücteba	Hüzzam	Devr-i Hindi	İlahi
Ey nübüvvet tahtının şahı Habib-i Kibriya	Faik Bey (Hacı)	Zekai Efendi Sünb.	Hüzzam	Evsat	İlahi
Ey saadet burcunun mahı Muhammed Mustafa	Ş. Hüseyin Ef. Tabakhane	Ahmet Ef. Halveti	Hüzzam	Düyek	İlahi
Firkatin nariyle yandım ya Resulallah meded	Zeki Altun (Hafız)	Kenan Rifai	Hüzzam	Devr-i Hindi	İlahi
Hak yarattı alemi aşkına Muhammed'in	Hüseyin Tolan (Hafız)	Yunus Emre	Hüzzam	Düyek	İlahi
Hazret-i Hakk'ın habibi sevgili bir tanesi	İsmail Hakkı Bey	Hasan Sezai Ef.	Hüzzam	Evsat	İlahi

İlâhiler:

Eserin İlk Dizesi	Bestekar	Söz Yazarı	Makam	Usul	Form
Merhaba ey fahr-i alem merhaba	Faik Bey (Hacı)	Adile Sultan	Hüzzam	Düyek	İlahi
Muhammed'dir cema-i Hakk'a mir'at	Hakan Alvan	Hasan Sezai	Hüzzam	Sofyan	İlahi
Nübüvvet tahtına şah oldu Muhammed	İzzettin Eskidemir	İzzettin Eskidemir	Hüzzam	Devr-i Hindi	İlahi
Doğdu ol Sadr-ı Risalet bastı arş üzre kadem	Osman Efendi	Niyazi-i Mısri	İsfahan	Y. Semai	İlahi
Ey benim devletli sultanım	Tahir Karagöz	Mücteba	İsfahan	Devr-i Hindi	İlahi
Hak yarattı alemi aşkına Muhammed'in	Hüseyin Sebilci	Yunus Emre	İsfahan	Düyek	İlahi
Çalâp nurdan yaratmış canını Muhammed'in	Aslan Hepgür	Yunus Emre	Mahur	Düyek	İlahi
Çün doğup tutdu cihan yüzünü hüsnün güneşi	-	Ömer Ruşeni D.	Mahur	Düyek	İlahi
Doğdu nurun aleme verdi ziya	-	İsmail Hakkı	Mahur	Devri Revan	İlahi
Kadem basdı bugün ruy-i zemine server-i alem	İzzettin Hümayi Elçioğlu	-	Mahur	Düyek	İlahi
Şah-ı iklim-i risalettir Muhammed Mustafa	Faik Bey (Hacı)	Selami Efendi	Mahur	Evsat	İlahi
Alemler nura gark oldu Muhammed doğduğu	-	Yunus Emre	Muhayyer	Özel	İlahi
Cemalin hüsnüne canlar fedadır ya Resulallah	Hüseyin Sebilci	Taci	Muhayyer	Devr-i Hindi	İlahi
Ey risalet tahtının şahı habibi ba-safa	-	-	Müstear	Devr-i Hindi	İlahi
Kudumun rahmet-i zevk u safadır ya Resulallah	Seyid Efendi (Şeyh)	A.Mahmud Hüdai	Nevruz	Nim Evsat	İlahi
Hak yarattı alemi aşkına Muhammed'in	M.Kamil Dürüst	Yunus Emre	Nihavend	Devri Revan	İlahi
Şah-ı iklim-i risalettir Muhammed Mustafa	Hayati Günyeli	Selami Efendi	Nihavend	Düyek	İlahi
Dü cihanın mefhari gönüllerin sultanı	Hakan Alvan	Safer Dal	Nikriz	Sofyan	İlahi
Habibullah cihane can değil mi	Hakan Alvan	Abdülehad Nuri	Nikriz	Düyek	İlahi
Alemler nura gark oldu Muhammed doğduğu gece	Hüseyin Tolan	Yunus Emre	Rast	Düyek	İlahi
Ay dahi güneş dahi nurundan Muhammed'in	Sadettin Kaynak	Yunus Emre	Rast	Düyek	İlahi
Ay dahi güneş dahi nurundan Muhammed'in	Sami Özer	Yunus Emre	Rast	Sofyan	İlahi
Bu alem buldu nurunla bidayet ya Resulallah	Kemal Tezergil	Hazmi Efendi	Rast	Düyek	İlahi
Doğdu ol Sadr-ı Risalet bastı arş üzre kadem	Zakir Ahmet Ef.	Niyazi-i Mısri	Rast	Düyek	İlahi
Doğdu ol Şems-i Hakikat Burc-ı Vahdet'ten bu şeb	Latif Ağa	-	Rast	Evsat	İlahi
Doğmazdı kalbe iman	Sadettin Kaynak	Ali Ulvi Kurucu	Rast	Düyek	İlahi
Hak yarattı alemi aşkına Muhammed'in	İsmail Demirkıran	Yunus Emre	Rast	Nim Sofyan	İlahi
Merhaba ey nur-i yezdan merhaba	İzzettin Hümayi Elçioğlu	-	Rast	Devr-i Hindi	İlahi
Sende doğmuştur Muhammed Mustafa	Sadun Aksüt	Abdülehad Nuri	Rast	Düyek	İlahi
Seyrettim Muhammed'i doğmuş nurlar içinde	-	Yunus Emre	Rast	Sofyan	İlahi
Alemler nura gark oldu	-	Yunus Emre	Saba	Raks Aksağı	İlahi
Çün doğup tutdu cihan yüzünü hüsnün güneşi	-	Ömer Ruşeni D.	Saba	Düyek	İlahi
Ey benim devletli sultanım Muhammed Mustafa	Şakir Efendi (Hafız)	Mücteba	Saba	Düyek	İlahi

İlâhiler:

Eserin İlk Dizesi	Bestekar	Söz Yazarı	Makam	Usul	Form
Ey mihr-i la-yezalin mehtab-ı müsteniri	Safer Dal (Muhibbi)	Hüseyin Siret	Saba	Sofyan	İlahi
Ey Resul-i mir'at-i Hak uşşaka mevlidin sebak	Rif'at Bey	-	Saba	Evsat	İlahi
Kudümün rahmeti zevk-i safadır	Erdoğan Çelikkol	A.Mahmud Hüdai	Saba	Düyek	İlahi
Mefatih-ül Hüda oldu hilalin ya Resulallah	-	Hasan Ef.(Kenzi)	Saba	Düyek	İlahi
Seyr eyleyip yandım meh cemaline	Hüseyin Sebilci (Hafız)	Fehmi	Saba	Sofyan	İlahi
Alemler nura gark oldu	Selahattin Gürer	Yunus Emre	Segah	Curcuna	İlahi
Çalâp nurdan yaratmış canını Muhammed'in	Oktay Özeren	Yunus Emre	Segah	Sofyan	İlahi
Çün doğup tutdu cihan yüzünü hüsnün güneşi	-	Ömer Ruşeni D.	Segah	Sofyan	İlahi
Derdimin dermanı sensin ya Muhammed Mustafa	İbrahim Ağa	Nasuhi Ef. (Kenzi)	Segah	Devr-i Hindi	İlahi
Ey enbiyalâr serveri ey evliyalâr rehberi	-	Yunus Emre	Segah	Düyek	İlahi
Rebiulevvelid veladet mahı	Amir Ateş	Yunus Emre	Segah	Sofyan	İlahi
Hak yarattı alemi aşkına	M.Kamil Dürüst	Yunus Emre	Sultaniyegah	Devri Revan	İlahi
Çün doğup tutdu cihan yüzünü hüsnün güneşi	Ali Rıza Şengel (Eyyubi)	Ömer Ruşeni D.	Suzinak	Düyek	İlahi
Gubar-ı payine almam cihanı ya Resulallah	İzzettin Hümayi Elçioğlu	-	Şehnaz	Düyek	İlahi
Doğdu ol Sadr-ı Risalet bastı arş üzre kadem	Zakir Ahmet Efendi	Niyazi-i Misri	Tebriz (Rast)	Düyek	İlahi
Alemler nura gark oldu Muhammeddoğduğu gece	-	Yunus Emre	Uşşak	Sofyan	İlahi
Alemler nura gark oldu	-	Yunus Emre	Uşşak	Y. Semai	İlahi
Çalâp nurdan yaratmış canını Muhammed'in	-	Yunus Emre	Uşşak	Sofyan	İlahi
Çün doğup tutdu cihan yüzünü hüsnün güneşi	-	Ömer Ruşeni D.	Uşşak	Düyek	İlahi
Merhaba ey Fahr-i Alem merhaba	Amir Ateş	Amir Ateş	Uşşak	Düyek	İlahi
Muhammed dünyaya geldi melekler tebliğe indi	-	-	Uşşak	Düyek	İlahi
Ümm-i arz Mekke'de doğdu ol habib-i Medeni	Dursun Çakmak	Hadi	Uşşak	Düyek	İlahi
Ziver-i tac-ı saadet doğduğu şebdir bu şeb	Cahit Öney	A.Hikmet Gökoğlu	Yegah	Düyek	İlahi

Tevşihler:

Eserin ilk dizesi	Bestekar	Söz Yazarı	Makam	Usul	Form
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	Şakir Ef. (Hopçuzade)	Ömer Ruşeni Dede	Acem	Sofyan	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	Cünet Kosal	Ömer Ruşeni Dede	Acem	Düyek	Tevşih
Gelişini Haber verdi Nebiler	Zakir Ahmet Çelebi	Abdülmecid Sivasi	Acem(Bayati)	Düyek	Tevşih
Hadden aştı iştiyakın	Zakir Ahmet Çelebi	Abdülmecid Sivasi	Acem(Bayati)	Düyek	Tevşih
Gönül deryasın tek müridiyem	Rüştü Eriç	Mustafa Nafiz Irmak	Acemaşiran	Düyek	Tevşih
Ravzana çün yüz süren bulur aman	Abdullah Ef.(Himmetzade)	AbdullahHimmetzade	Acemaşiran	Düyek	Tevşih
Menba-ı ilm-i Hüda'sın ya Muhammed	Selahattin Demirtaş	İsmail Hakkı (Bursavi)	Acem Kürdi	Düyek	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	----	Ömer Ruşeni Dede	Arazbar	Sofyan	Tevşih
Aşıksana ins ü meleğ	----	----	Bayati	Düyek	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	----	Ömer Ruşeni Dede	Bayati	Sofyan	Tevşih
Düşelden derdine yoktur kararım Ya Resulallah	Hasan Ef. (Manisalı)	Hasan Kenzi Ef.	Bayati	Nim Evsat	Tevşih
Ey risalet tahtının hurşid ü mah-ı enveri	Bekir Sıtkı Sezgin	Gazali	Bayati	Fahte	Tevşih
Şefiim Muhammed ey nebi muhtar	Dursun çakmak	Cemal-i Halveti	Bayati	Düyek	Tevşih
Aşkın ile aşıklar yansın ya Resulallah	Zekai Dede	Yunus Emre	Beste Isfahan	Sofyan	Tevşih
Doğdu ol sadr-ı Risalet bastı arş üzre kalem	Nüzhet Şerif	Niyazi-i Misri	Beste Isfahan	Düyek	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	Şakir Ef. (Hopçuzade)	Ömer Ruşeni Dede	Bestenigar	Düyek	Tevşih
Derun-i dilde her derde devasın ya Resulallah	Galip Çolakoğlu	Hafiz Şeyda	Bestenigar	Düyek	Tevşih
Essala her kim gelir bazar-ı aşka essala	----	Niyazi-i Misri	Bestenigar	Evsat	Tevşih
Lebin vasfında sultanım dehan aşık zeban aşık	Cinuçen Tanrıkorur	Rıza Ef.(Neccarzade)	Buselik- Aşiran	Curcuna(ağır)	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	----	Ömer Ruşeni Dede	Çargah	Sofyan	Tevşih
Ey Cemalin pertev-endaz-ı semavati'l ula	Osman Fazlı Ef.	Osman Fazlı Ef.	Çargah	Evsat	Tevşih
Kudumun rahmeti zevk u safadır	Aziz Mahmud Hüdaî Hz.	Aziz Mahmud Hüdaî Hz.	Çargah	Sofyan	Tevşih
Ruhun şevkiyle şad-çak oldu	Hakan Alvan	Beliğ	Dilkeşhaveran	Düyek	Tevşih
Bir dilde ki menkul olur envar-ı Muhammed	Cinuçen Tanrıkorur	Osman Şems	Düğah	Yürük Semai	Tevşih
Eğer halketmeseydi zatını Hak ya Resulallah	İsmail Hakkı Bey(Muallim)	----	Düğah	Evsat	Tevşih
Evlüyadan himmet aldım	Hüseyin Tolan(hafız)	----	Düğah	Evsat	Tevşih
Mir'at-i baht-ı Kibriya Ahmed Muhammed	İsmail Hakkı Bey(Muallim)	Rıza Ef.	Düğah	Düyek	Tevşih
Ya hafıyye'l hüsnü beyne'n-nasi ya nure'd-düca	Osman Dede(Neyzen)	Mehmet Nasuhi Ef.	Düğah	Hafif	Tevşih
Ya ilahi asitanın hastaya dar-ı şifa	Ahmet Irsoy(Hafız)	Mustafa Fenai dede	Düğah	Evsat	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	----	Ömer Ruşeni Dede	Eviç	Düyek	Tevşih
Mefhar-i cümle cihansın ey şefaata madeni	Faik Bey(Hacı)	Vefa Ef.(şeyh)	Eviç	Evsat	Tevşih
Bir nazar kıl halime asan ola cümle	----	Nakşi "Akkirmani"	Gülizar Buselik	Zencir	Tevşih
Be-cadir zatına hatm-i nübüvvet ya Resulallah	İsmail Ef.(Müezzin-Hafız)	----	Hicaz	Düyek	Tevşih
Cemalin nuruna nisbet güneş bir nur-i bi-ferdir	İsmail Hakkı Bey(Muallim)	Hasan Sezai Ef.	Hicaz	Evsat	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	----	Ömer Ruşeni Dede	Hicaz	Sofyan	Tevşih
Derd-i aşkın yaktı beni ya Muhammed	Hüseyin Feyzi Bey	Müştak Ef.	Hicaz	Düyek	Tevşih

Tevşihler:

Eserin ilk dizesi	Bestekar	Söz Yazarı	Makam	Usul	Form
Ey Hüda'nın lutf u ihsan isteyen	----	Abdurrahman Ef. (Nefesade)	Hicaz	Evsat	Tevşih
Ey Hüda'nın sevgili mahbubu ey fahr-i cihan	Hilmi Dede	Ulvi	Hicaz	Evsat	Tevşih
Ey Hüda'nın sevgili mahbubu ey fahr-i cihan	Serhat Başar	Ulvi	Hicaz	Evsat	Tevşih
Tende canım canda cananım Muhammed	Mustafa Ef.(Çalazkade)	Abdüssamed Ef.	Hicaz	Evsat	Tevşih
Vücutun mazhar-ı sırrı ezeldir ya Resulallah	Rakım elkutlu	-----	Hicaz	Aksak semai	Tevşih
Ya Hüdai ya Hüdai Hüdai eli ya Hüdai	Necdet Varol	Necdet Varol	Hicaz	Sofyan	Tevşih
Ey risalet tahtının hurşid ü mah-ı enveri	----	Gazali	Hisar Buselik	Evsat	Tevşih
Ya Resulallah şefaate eyle Allah aşkına	Hakan Alvan	----	Hisar Kürdi	Devr-i Hindi	Tevşih
Bir ismi Mustafa bir ismi Ahmed	----	Musa Dede(Neyzen)	Hüseyini	Evsat	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	----	Ömer Ruşeni Dede	Hüseyini	Düyek	Tevşih
Ravzana çün yüz süren bulur aman	Latif Ef.	Abdullah Himmetzade	Hüseyini	Evsat	Tevşih
Zehi liva vü alem	Osman Dede(Neyzen)	Mehmet Nasuhi Ef.	Hüseyini	Devr-i Kebir	Tevşih
Afitab vechin hakikat nur-i zat-ı kibriya	Ahmet Hatipoğlu	Osman Hulusi Ef.	Hüzzam	Düyek	Tevşih
Ateş-i aşkınla yandı kalbimi subh u mesa	Dursun Çakmak	Tevfik Çapacioğlu	Hüzzam	Düyek	Tevşih
Bağrımdaki biten başlar	----	Nizamoglu Seyyid	Hüzzam	Düyek	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	----	Ömer Ruşeni Dede	Hüzzam	Düyek	Tevşih
Derdimendim ya Resulallah deva ol derdime	Necdet Tanlak	Ali Ulvi Kurucu	Hüzzam	Müsemmen	Tevşih
Dertliyim ya Resulallah derde derman sendedir	Muzaffer Ozak(Aşkî)	Muzaffer Ozak	Hüzzam	Düyek	Tevşih
Menba-ı ilm-i Hüdâ'sın ya Muhammed Mustafa	Faik Bey(Hacı)	İsmail Hakkı	Hüzzam	Evsat	Tevşih
Muhammed'e bu gece Mevla'dan geldi burak	Dursun Çakmak	Yunus Emre	Hüzzam	Sofyan	Tevşih
Pek şirin bir beldesin ey şehri-burc-i evliya	Cinuçen Tanrıkorur	Rükneddin Akbaş	Hüzzam	Devr-i Revan	Tevşih
Ru siyahım pür günahım yok yüzüm	Necdet Tanlak	Tevfik Kolaylı	Hüzzam	Devr-i Hindi	Tevşih
Sende doğmuştur Muhammed Mustafa	Hüseyin Tolan(hafız)	Abdülehad Nuri	Hüzzam	Semai	Tevşih
Zat-ı mir'at-ı Hüdâ'sın ya Muhammed Mustafa	Zekai Dede	Kamil Ef.(Şeyh)	Hüzzam	Evsat	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	----	Ömer Ruşeni Dede	Irak	Sofyan	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	----	Ömer Ruşeni Dede	Irak	Düyek	Tevşih
Doğdu ol sadr-ı risalet bastı arş üze kadem	Münir Ef.(Şeyh)	Niyazi mısırî	Irak	Sofyan	Tevşih
Esselam ey seyid-i saadet	İsmail Hakkı Bey(Muallim)	----	Irak	Evsat	Tevşih
Mahbub-i Hüda zat-ı şeref-bar-ı Muhammed	Mustafa Ef.(Muhammedi)	Nazmi	Irak(Beste Isfahan)	Devr-i Hindi	Tevşih
Mihr-i subh-i meşrika taha Habib-i Kibriya	İsmail Hakkı Bey(Muallim)	Ayni	Irak	Devr-i Revan	Tevşih
Sende doğmuştur Muhammed Mustafa	----	Abdülehad Nuri	Irak	Yürük semai	Tevşih
Ya Resulallah Habib-i Halık-ı Yekta	Ahmet Ef.(Şikarizade)	Şemsi Tebrizi	Irak	Sofyan	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	----	Ömer Ruşeni Dede	Isfahan	Sofyan	Tevşih
Aşk derdine derman sordum alemde	Rüştü Eriç	Nizamettin Caymaz	Mahur	Sofyan	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	Ali Rıza Şengel(Eyyubi)	Ömer Ruşeni Dede	Mahur	Çenber	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	----	Ömer Ruşeni Dede	Mahur	Düyek	Tevşih
Uyan ey gözlerim gafletten uyan	----	Sultan III. Murad	Maye(Düğah)	Evsat	Tevşih

Tevşihler:

Eserin ilk dizesi	Bestekar	Söz Yazarı	Makam	Usul	Form
Sana ben olmuşum ümmet	Zeki Altun(Hafız)	----	Muhayyer Buselik	Aksak	Tevşih
Doğdu ol sadr-ı risalet bastı arş üzre kadem	Ali Şirüvani Dede	Niyazi mısırî	Neva	Sofyan	Tevşih
Merhaba ey zat-i pakin pertevi nur-i Hüda	Cahit Gözkan	Hasan Sezai Ef.	Neva	Evsat	Tevşih
Bahr-i aşka bi-kararım ya Resulallah meded	Rıza Ef.(Şeyh)	Hakkı	Nihavend	Evsat	Tevşih
Cenabındır şeh-i pakize-meşreb ya Resullah	Ali Rıza Şengel(Eyyubi)	Enderuni Vasıf	Nihavend	Evsat	Tevşih
Meded kıl ey Hak Habibi şefa'at ummağa geldim	Dursun Çakmak	Hasan	Nihavend	Düyek	Tevşih
Nazenin-i Hazreti Mevla Muhammed Mustafa	Mehmet ihsan Özer	İffet Efendi(Bursalı)	Nihavend	Sofyan	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	İsmail Hakkı Bey(Muallim)	Ömer Ruşeni Dede	Nikriz	Sofyan	Tevşih
Ya Resulallah cemalin keşefüddüca değil mi	----	Sadi Bey	Nikriz	Düyek	Tevşih
Cemalin gülşen-i feyz ü atadır ya Resulallah	Na'li(Selanik kadısı Mehmet	Şerifi	Nühüft	Evsat	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	----	Ömer Ruşeni Dede	Nühüft	Düyek	Tevşih
Yüzündür ayet-i sun'-i ilahi ya Resulallah	Ahmet Şahin	Rıza Ef.Neccarzade	Nühüft	Evsat	Tevşih
Bu gülşende hezar-ı bi nevayım ya Resulallah	Ali Şirüvani Dede	Süleyman Nahifi Ef.	Pençgah	Evsat	Tevşih
Merhaba ey şule-i ayine sırr-ı Hüda	Yusuf Çelebi(Tiznam)	Nakşi "Akkirmani"	Pençgah(Rast)	Düyek	Tevşih
N'ola tacım gibi başımda getirsem daim	İtri	Sultan I. Ahmed	Pençgah	Çenber-Fahte	Tevşih
Ya Resulallah cemalin keşefüddüca değil mi	----	Sadi Bey	Pençgah	Sofyan	Tevşih
Zatına müstak olmuşuz ruz ü şeb ah ederiz	İsmail Hakkı Bey(Muallim)	----	Pençgah	Evsat	Tevşih
Afitab-ı subh-i ma evha Habib-i Kibriya	Yusuf Çelebi(Tiznam)	Yahya Nazim Ef.	Rast	Evsat	Tevşih
Alemler nura gark oldu Muhammed doğduğu gece	Mustafa Ef.(Çalazade)	Yunus Emre	Rast	Evsat	Tevşih
Bahr-i cürme daldı zatım ya Resulallah meded	Mehmet Ef.(Eyyubi)	----	Rast	Evsat	Tevşih
Bu gülşende hezar-ı bi nevayım ya Resulallah	Ahmet Ef.(Eyüb Hatibi)	Süleyman Nahifi Ef.	Rast	Nim evsat	Tevşih
Bu şeb hurşid-i evreng-i risalet geldi dünyaya	Zakir Ahmet Ef.(Şeyh)	Abdurrahman Ef.	Rast	Sofyan	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	İtri	Ömer Ruşeni Dede	Rast	Sofyan	Tevşih
Derd-mendim mücrimin dermane geldim	Ali Rıza Şengel(Eyyubi)	İsa Mahvi Ef.	Rast	Sofyan	Tevşih
Doğdu ol Şemsi Hakikat Burei vahdetten bu şeb	İsmail Hakkı Bey(Muallim)	----	Rast	Sofyan	Tevşih
İsmidir Ahmed Muhammed Mustafa	Dursun Çakmak	Rüştü Sabancı	Rast	Düyek	Tevşih
Mefatih-ül Hüda oldu hilalin ya Resulallah	İtri	Hasan Ef. Kenzi	Rast(Rehavi)	Fahte	Tevşih
Merhaba ey mevlid-ipeygamberi	Nalburizade	İ. Hakkı(Erzurumi)	Rast	Evsat	Tevşih
Merhaba ey şule-i ayine sırr-ı Hüda	Yusuf Çelebi(Tiznam)	Nakşi "Akkirmani"	Rast(Pençgah)	Düyek	Tevşih
Müjdeler olsun size ya müminin	Rakım elkutlu	Behçet Ef.	Rast	Devr-i Hindi	Tevşih
Nasıl bir mübarek geceydi ya Rab	Dursun Çakmak	Osman Kemali	Rast	Sofyan	Tevşih
Nur-i vahdet kim furuğ-i ruy-i rahşandır sana	Tanburi Aziz Mahmud bey	----	Rast	Evsat	Tevşih
Oldu Habib-i Kibriya Fahr-i Cihan efendimiz	Dursun Çakmak	Nuri Baş	Rast	Sofyan	Tevşih
İsm-i Rahman mazharısın ya Muhammed Mustafa	Hüseyn Tolan(hafız)	Süreyye Efendi	Rast-ı Cedid	Evsat	Tevşih
Mefatih-ül Hüda oldu hilalin ya Resulallah	İtri	Hasan Ef. Kenzi	Rehavi(Rast)	Fahte	Tevşih
Ben benden uzaklaşıp onun aşkıyla doldum	Rüştü Eriç	Gülten Çiçek Tural	Saba	Sofyan	Tevşih
Dün gece uyandım vakt-i seherde	Dursun Çakmak	Tevfik Çapacıoğlu	Saba	Sofyan	Tevşih
Etake iyd-i visal	Osman Dede(Neyzen)	Mehmet Nasuhi	Saba	Devr-i Kebir	Tevşih

Tevşihler:

Eserin ilk dizesi	Bestekar	Söz Yazarı	Makam	Usul	Form
Mebde-i alemenin nurundur ey nur-i mübin	Halil Çay	Şemsi Mısri	Saba	Düyek	Tevşih
Ne zaman ismini anşam sevinir şad olurum	Dursun Çakmak	Nuri Baş	Saba	Sofyan	Tevşih
Şehinşah-ı risalet hazret-i hayrul-veradır bu	Ali Rıza Ef.(Şeyh-Neyzen)	----	Saba	Evsat	Tevşih
Alemler nura gark oldu Muhammed doğduğu gece	----	Yunus Emre	Segah	Sofyan	Tevşih
Alemler nura gark oldu Muhammed doğduğu gece	Osman Nuri özpekel	Yunus Emre	Segah	Sofyan	Tevşih
Bir ismi Mustafa bir ismi Ahmed	Amir Ateş	Musa Dede	Segah	Sofyan	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	----	Ömer Ruşeni Dede	Segah	Sofyan	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	----	Ömer Ruşeni Dede	Segah	Sofyan	Tevşih
Miraciye(Nebde'ü bissalati vesselam)-Takım	Osman Dede	Mehmet Nasuhi Ef.	Segah	çenber	Tevşih
Nebde'ü bissalati vesselam(Miraciye)	Osman Dede	Mehmet Nasuhi Ef.	Segah	çenber	Tevşih
Sadr-ı cem'i mürselin sensin ya Resulallah	Arif Bey (Hacı)	A.Mahmud Hüdai	Segah	Evsat	Tevşih
Ya ilahi ism-i Azam hakkı çün	Bekir Sıtkı Sezgin	----	Segah	Devr-i Hindi	Tevşih
Zat-ı mir'at-ı Hüda'sın ya Muhammed Mustafa	Zekai Dede	Kamil Ef.(Şeyh)	Segah(Hüzzam)	Evsat	Tevşih
Zatını davetbuyurdu bu gece Rabb'ül muin	Rakim elkutlu	----	segah	Devr-i Hindi	Tevşih
Vücutundur cihan-ı halka badi ya Resulallah	Ali Rıza Şengel(Eyyubi)	----	Sultanıyegah	Evsat	Tevşih
Aşkınla tutuştur beni yak nare efendim Mahammed	Derhat Başar	Abdullah Uysal	Suzidil	Sengin Semai	Tevşih
Benimdir cümle isyan ü kabahat ya Resulallah	Ali Rıza Şengel(Eyyubi)	----	Suzinak	Düyek	Tevşih
Mekke yurdu Medine-i münevvere	Hakan Alvan	Şemsi	Suzinak	Evsat	Tevşih
Seyr eyleyip yandım mah cemaline	Hüseyin Sebilci(Hafız)	Fehmi	Suzinak	Sofyan	Tevşih
Nebiler serveri fahr'ül-veranın ümmetiyiz biz	Ali Rıza Şengel(Eyyubi)	----	Şedaraban	Evsat	Tevşih
Çün doğup tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi	----	Ömer Ruşeni Dede	Tahir	Düyek	Tevşih
Sana ben olmuşum ümmet	Zeki Altun(Hafız)	----	Tahir Buselik	Aksak	Tevşih
Ruh-i pak-i Mustafa'ya etmişim canım feda	İsmail Hakkı Bey(Muallim)	Sultan II. Mustafa	Tebriz	Devr-i Hindi	Tevşih
Sen şeh-i peygamberan idin efendim ol zaman	İsmail Hakkı Bey(Muallim)	----	Tebriz	Evsat	Tevşih
Bir ismi Mustafa bir ismi Ahmed	Dede Ef.(Musa Dede)	Musa Dede(Neyzen)	Uşşak	Evsat	Tevşih
Bu can yeşne visal-i hazretine	Ali Şirüvani Dede	Recai Ef.	Uşşak	Evsat	Tevşih
Dün gece uyandım vakt-i seherde	Dursun Çakmak	Tevfik Çapacıoğlu	Uşşak	Sofyan	Tevşih
Ey enbiyalar serveri ey evliyal rehberi	----	Yunus Emre	Uşşak	Sofyan	Tevşih
Ey Hüda'dan lutf u ihsan isteyen	Zekai Dede	Abdurrahman Ef.(Nefeszade)	Uşşak	Düyek	Tevşih
Ey şehinşah-ı serir-i enbiya vü evliya	Yusuf Çelebi (Tiznam)	Enveri	Uşşak	Sofyan	Tevşih
Kible-i ehli safa oldu cenab-ı Mustafa	----	Müştak Baba	Uşşak	Düyek	Tevşih
Sadr-ı cem'i mürselin sensin ya Resulallah	Aslan Hepgür	A. Mahmud Hüdai	Uşşak	Sofyan	Tevşih
Vasıl olmaz kimse Hakka cümleden dur olmadan	Bekir Sıtkı Sezgin	Şemsettin Sivasi	Uşşak	Düyek	Tevşih
Vücutun mazhar-ı sırrı ezeldir ya Resulallah	Ahmet Efendi(Selanikli)	----	Uşşak	Evsat	Tevşih
Sensin ey sultan-ı alem mülk-i dine padişah	Tevfik Bey (Hafız)	----	Yegah	Düyek	Tevşih
Fahr-i alem-üz-zişan ol aziz-ül enbiya	Necdet Varol	Necdet Varol	Zavil	Düyek	Tevşih

BESTENİGÂR İLÂHÎ

Nim Sofyan

Güfte: Şemsettin Sivâsi
Beste: Kemal Tezergil

Câ-nân e-li-nin gül-le-ri-nin ba-ğı gö-
rün-dü Al-lah Dost ik-li-mi-nin lâ-le-si-
nin da-ğı gö-rün-dü
En-vâ-rı Mu-ham-med do-ğu-ben tut-tu ci-
hâ-nı Şak-kul ka-me-rin mü-ci-ze
par-ma-ğı gö-rün-dü Allah Şem-si-
ye da-hi dos-tunun o-ta-ğı gö-rün-
dü

*Not: 1984 yılında bestekârın kendisinden yazdığım notadan tekrar... (Cüneyd Kosal-31.10.1984)

HÜZZAM TEVŞİH

Semâi Güfte: Abdülâhad Nûri
Beste: Bekirzâde H. H. Hüseyin

Sen de doğ- muş- dur Mu- ham- med

Mus- ta- fa yâ Mus- ta- fâ

Mer- ha- bâ ey fah- ri â- lem

mer- ha- bâ yâ mer- ha- bâ

Sen- de ol- muş- dur bu â- lem

pür- sa- fâ ah pür- sa- fâ

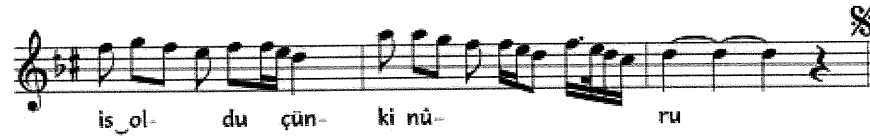
Not: Bestekârın el yazısı ve 02.09.1966 tarihli notadan aynen yazdığım not eden Dursun Çakmak'ın el yazısı nota 6\4'lükten 3\4'lüğe çevrilerek yazılmıştır. (Cüneyd Kosal - 14.01.1987)

Sende doğmuştur Muhammed Mustafâ
Merhabâ ey fahr-i âlem merhabâ
Sende olmuşdur bu âlem pür-safâ
Merhabâ ey fahr-i âlem merhabâ

SULTÂNİYEGÂH İLÂHÎ

Güfte: Abdülâhad Nûri
Beste: Ahmed Gölge

Düyek

Not: Bestekârın vakıfta kaydedilen sesinden. (Cüneyd Kosal-13.05.1989)

Habîbullah cihâne cân değil mi
Yücüdu âleme sultân değil mi
Cihâne bâis oldu çünki nûru
Cemâli cümmelede tâbân değil mi

Sonuç:

Türk Din Musikisini ve formlarını belirleyen ana unsur hicri takvim, dolayısıyla hicri aylardır. Bilhassa bu aylar içerisinde vuku bulan dinî olaylar, önemli tarihler, bayramlar ve mübarek geceler dinî musikimizi şekillendirmiştir. Hazreti Peygamber (SAV)'in doğduğu ay olan Rebiülevvel ayında O'nunla ilgili tüm formlar yoğun bir şekilde icra edilmektedir. Bilhassa Peygamber'in doğumu, özellikleri ve vasıflarını öven ilâhîler "Rebiülevvel İlâhîleri" olarak bilinmiş ve bu aylarda bu ilâhîlerin okunması âdet hâline gelmiştir. Listelerde görülen eserlerin haricinde yeni eserler de bestelenmeye devam etmektedir.

Kaynak: Aytaç Ergen "Türk Müziği Nota Programı".

DİPNOT:

* Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslâm Tarihi ve Sanatları Bölümü Türk Din Mûsikîsi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi

SULTANİEGAH İÇİN:

Ahmet Hakkı Turabi, Sivasî İlahiler, Sivas 2010, s. 180.

HÜZZAM İÇİN:

Ahmet Hakkı Turabi, Sivasî İlahiler, Sivas 2010, s. 144.

BESTENİGAR:

Ahmet Hakkı Turabi, Sivasî İlahiler, Sivas 2010, s. 40.